

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO

W KLASACH IV - VIII

Publiczna Szkoła Podstawowa w Bidzinach

DOKUMENTY OKREŚLAJĄCE PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

- Nowa podstawa programowa nauczania języka polskiego w szkole podstawowej z dnia 14 lutego 2017 r.
- Rozporządzenie MEN z dnia 03.08.2017 w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
- Statuty i WSO;
- Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV – VIII szkoły podstawowej „Nowe słowa na start” ;

CELE PRZEDMIOTOWEGO SYSTEMU OCENIANIA

- Poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych.
- Niesienie pomocy uczniowi w samodzielnym planowaniu swego rozwoju.
- Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- Dostarczenie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
- Umożliwienie nauczycielowi doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno- wychowawczej.

FORMY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODLEGAJĄCE OCENIE W RAMACH NAUKI JĘZYKA POLSKIEGO:

1. WYPOWIEDZI PISEMNE:

- prace klasowe (wypracowania, testy);
- sprawdziany gramatyczne;
- znajomość lektur;
- prace ortograficzne;
- prace domowe (dłuższe formy wypowiedzi).

2. WYPOWIEDZI USTNE:

- odpowiedź dłuższa kilkudzaniowa (treści literackie i językowe);
- kartkówki (traktowane jako odpowiedzi ustne);
- kultura żywego słowa (recytacja, scenki, dramy, prezentacje teatralne).

3. AKTYWNOŚĆ, INWENCJA TWÓRCZA UCZNIĄ.

4. FORMY DODATKOWE (PRACE NADOBOWIĄZKOWE):

- udział w konkursach polonistycznych artystycznych;
- udział w zajęciach pozalekcyjnych;
- prezentacje, referaty, projekty.

5. PRZYGOTOWANIE DO ZAJĘĆ OBEJMUJE:

- prowadzenie zeszytu przedmiotowego;
- znajomość lektur;
- posiadanie obowiązkowych podręczników, zeszytów ćwiczeń i tekstów analizowanych lektur.

KONTROLA I OCENA OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW:

- Prace klasowe, sprawdziany i prace ortograficzne są obowiązkowe. W razie absencji uczeń musi napisać je w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły (konkretny termin i miejsce ustala nauczyciel).
- Wypowiedzi pisemne są zapowiadane co najmniej tydzień przed ich terminem (nie dotyczy to dyktand i kartkówek).
- Prace pisemne są sprawdzane i oddawane w ciągu dwóch tygodni, natomiast ocena z kartkówki powinna być przekazana na najbliższych lekcjach.
- Uczeń może poprawić ocenę ze sprawdzianu zgodnie z zapisem zawartym w WSO. Poprawa jest jednorazowa i odbywa się w terminie i miejscu ustalonym przez nauczyciela (nieprzekraczającym jednak 2 tygodni).
- Kartkówki traktowane są jako odpowiedź ustna, organizowane są bez zapowiedzi i nie podlegają poprawie.
- Nie ocenia się ucznia natychmiast po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole. Uczeń dostaje określony czas na nadrobienie zaległego materiału i w tym czasie niezapisywane są mu nieprzygotowania do lekcji.
- Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek (także zadań domowych) za czas swojej nieobecności jak najszybciej po powrocie do szkoły (w uzasadnionych przypadkach nauczyciel ma prawo zwolnić go z tego obowiązku lub określić, które partie notatek mogą być pominięte).
- Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do zajęć, tylko na początku lekcji, cztery razy w semestrze oraz brak zadania bez podania przyczyny (nie dotyczy to wypowiedzi pisemnych oraz recytacji, prezentacji/referatów, lekcji powtórzeniowych).
- Pracą domową jest nie tylko praca pisemna, ale również przeczytanie tekstu kultury.
- Za aktywność oraz pracę podczas lekcji (w zależności od zaangażowania i trudności zadań) uczeń otrzymuje oceny, które mogą być sumą plusów lub minusów zdobywanych systematycznie w trakcie zajęć.
- Zeszyt przedmiotowy jest obowiązkowy.

- Czynnikiem wpływającym na podniesienie oceny śródrocznej i rocznej jest wykonywanie dodatkowych zadań, szczególnie aktywność na lekcji, osiągnięcia w konkursach szkolnych i pozaszkolnych.

OCENIANIE TESTÓW I SPRAWDZIANÓW

Testy i sprawdziany są punktowane według oddzielnego schematu, w zależności od złożoności zagadnienia. Zasady oceniania prac pisemnych są zgodne z zasadami określonymi przez CKE.

Ocenianie uczniów posiadających orzeczenia poradni o dysfunkcjach wynikają z indywidualnych dostosowań, bazę stanowią w/w wymagania.

Ilość i częstotliwość pomiarów jest zależna od poziomu i możliwości intelektualnych klasy i w zależności od realizowanego programu modyfikowana.

Punkty są przeliczane na oceny według zasad pomiaru dydaktycznego:

SKALA OD OCENY NIEDOSTATECZNEJ DO CELUJĄCEJ

100% celujący

90 %- 99% bardzo dobry

75% - 89 % dobry

50 %- 74% dostateczny

30% - 49% dopuszczający

0% - 29% niedostateczny

PUNKTACJA DYKTANDA

0 błędów celujący

1 błąd bdb

2-3 błędy db

4-5 błędów dst

6 błędów dop

7 błędów ndst.

KLUCZ ZNAKÓW OZNACZAJĄCYCH BŁĘDY:

Nz. - niezrozumiałość treści, nieczytelne pismo

rzecz. - błąd rzeczowy (nieprawda)

jęz. - błąd gramatyczny, leksykalny, frazeologiczny, stylistyczny,

ort. - błąd ortograficzny

int. - błąd interpunkcyjny

graf. - opuszczenie wyrazu lub liter w wyrazie.

KRYTERIA OCENIANIA UCZNIÓW ZE SPECYFICZNYMI TRUDNOŚCIAMI W NAUCE I PODEJRZENIEM DYSLEKSJI

1. Dysfunkcje nie zwalniają ucznia z obowiązku opanowania przewidzianego podstawą programową.
2. Uzyskanie opinii z poradni psychologiczno – pedagogicznej nie zwalnia dziecka z posiadania jak najszerszego zakresu wiedzy i umiejętności, powinno raczej zachęcać do analizowania zdobytych już wiadomości, a także do systematyczności w utrwalaniu wiedzy.
3. Uczeń dyslektyczny podlega w większości tym samym kryteriom i formom oceniania, co pozostali uczniowie.
4. Uczeń posługuje się wszystkimi formami wypowiedzi pisemnej poznanymi w danej klasie, przy czym o ocenie decyduje treść i zawartość merytoryczna, a nie sposób zapisu i poprawność ortograficzna.
5. Na lekcji nie jest sprawdzana technika głośnego czytania tekstów nowych.
6. Uczeń, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu, wraz z rodzicem powinien systematycznie i rzetelnie pracować w porozumieniu z nauczycielem w kierunku pokonywania trudności szkolnych.
7. Kryteria oceniania pracy uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych
  - W przypadku tych uczniów konieczne jest dostosowanie wymagań.
  - Kryteria oceniania nie mogą być niższe niż przewiduje podstawa programowa,
  - uzyskanie orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej nie zwalnia dziecka z posiadania odpowiedniej wiedzy i umiejętności,
  - uczeń wykonuje zadania domowe, systematycznie prowadzi zeszyt,
  - dostosowanie form i metod pracy,
    - ® dostosowanie tempa pracy do możliwości ucznia,
    - ® unikanie głośnego czytania na forum klasy,
    - ® czytanie lektur we fragmentach,
    - ® wdrażanie do korzystania ze słownika ortograficznego,
    - ® kontrolowanie rozumienia poleceń,
    - ® powtarzanie poleceń, komunikaty krótkie i zrozumiałe,
    - ® dzielenie materiału edukacyjnego na mniejsze partie, pozostawianie większej ilości czasu na jego utrwalenia,
    - ® nieocenianie estetyki zapisu,
    - ® pomoc nauczyciela w wykonywaniu zadania.

- największe znaczenie dla oceny końcowej z przedmiotu mają: wysiłek ucznia, jego starania, motywacja, aktywność oraz obowiązkowość.

Ortografię i interpunkcję w formach wypowiedzi pisemnej oceniamy wg kryteriów obowiązujących w pracach egzaminacyjnych, czyli:

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

2p. – dopuszczalne 3 błędy

1p. – 4-5 błędów

Interpunkcja 0-1

1p. – nie więcej niż 5 błędów

0p.- powyżej 5 błędów

W przypadku uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się:

1p. – nie więcej niż 6 bł.

ZASADY INFORMOWANIA O WYMAGANIACH I POSTĘPACH W NAUCE

- wszystkie oceny są jawne i podawane uczniom na bieżąco, a rodzicom podczas zebrań, wywiadówek, dyżurów;
- nauczyciel przekazuje uczniowi ustny komentarz do każdej wystawionej oceny;
- do prac pisemnych mają wgląd uczeń i jego rodzice w trakcie bieżącego roku szkolnego. W razie zastrzeżeń rodziców (opiekunów prawnych) do oceny rocznej obowiązuje procedura określona przez statut szkoły.

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ DLA UCZNIÓW O SPECJALNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

1. Uczniowie posiadający orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej dotyczący kształcenia specjalnego realizują program nauczania danej klasy dostosowany do potrzeb i możliwości ucznia, ograniczony do treści zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
2. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych, zalecające dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, realizują program nauczania danej klasy dostosowania potrzeb i możliwości ucznia, ograniczony do treści zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
3. Wobec uczniów, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specjalnych potrzebach edukacyjnych zalecające dostosowanie wymagań do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, nauczyciele stosują metody i formy pracy dostosowane do ich możliwości oraz dostosowują wymagania edukacyjne i zasady oceniania.
4. Dostosowując wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów mających trudności w nauce, należy realizować treści zapisane w podstawie programowej kształcenia ogólnego.
5. Formy możliwych dostosowań, np.
  - niewymaganie głośnego czytania przy zaburzonej technice czytania,
  - więcej czasu na czytanie tekstów (poleceń, instrukcji), dodatkowe wyjaśnienia,
  - pozwalanie na korzystanie z audiobooków czy obowiązkowe poznawanie fragmentów tekstów (przy dłuższych lekturach),
  - dzielenie materiału na mniejsze partie,
  - wydłużenie czasu na odpowiedź,
  - formułowanie jasnych, prostych, precyzyjnych poleceń, pytania dodatkowe, pytanie pomocnicze, unikanie pytań problemowych,

- uwzględnianie zaburzeń grafomotoryki przy ocenie prac pisemnych,
- zróżnicowanie zadań zadawanych do domu, poleceń w czasie lekcji – zmniejszona ilość, stopień, trudność i obszerność zadań,
- utrwalanie materiału i przygotowywanie do prac klasowych na zajęciach dodatkowych, konsultacjach,
- dostosowanie kryteriów oceniania prac pisemnych i dyktand dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w czytaniu i pisaniu (dysgrafia, dysleksja).

6. Dostosowania na sprawdzianach i pracach klasowych, np.

- kryteria oceniania prac pisemnych uwzględniające specyficzne trudności w nauce,
- wydłużenie czasu pracy,
- korzystanie z pomocy dydaktycznych – słowniki.

7. O wyborze metod dostosowania decyduje nauczyciel, biorąc pod uwagę zalecenia poradni psychologiczno – pedagogicznej zawarte w opiniach i orzeczeniach.

WYMAGANIA NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Kryteria dotyczą oceniania na koniec etapu edukacyjnego.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- spełnia wszystkie warunki na ocenę bardzo dobrą, a jego wiedza znacznie przekracza poziom podstawy programowej przewidzianej do realizacji;
- pracuje systematycznie, z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji i w domu;
- wykazuje się inwencją twórczą, rozwija własne uzdolnienia;
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- wykazuje się indywidualną pracą wykraczającą poza realizowany program;
- reprezentuje klasę, szkołę w konkursach przedmiotowych np. w polonistycznym, ortograficznym, recytatorskim itp., kwalifikując się do dalszego etapu.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej przewidzianej do realizacji;
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji;
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem w mowie i w piśmie;

- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim;
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi , w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym; - aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w większości opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej przewidzianej do realizacji;
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niedużym lub średnim stopniu trudności, a przy niewielkiej pomocy nauczyciela – trudne;
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych; wypowiedzi cechuje poprawność merytoryczna;
- bierze czynny udział w lekcji; wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- częściowo opanował wiadomości i umiejętności zapisane w podstawie programowej przewidzianej do realizacji;
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela;
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo;
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana;
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację;
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach;
- wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej przewidzianej do realizacji;

- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela;
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji;
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru;
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów;
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań;
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela;
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy;
- często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej przewidzianej do realizacji ;
- ma kłopoty z techniką czytania, uniemożliwiający mu zrozumienie tekstu i niewynikające z niezależnych od niego problemów w uczeniu się;
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego;
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela;
- wykazuje się niechęcią do nauki;
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych;
- nie angażuje się w pracę na lekcji.

